

Lietuvos gynybos sektoriaus įmonių dalyvavimas NATO pirkimuose

Patikslinta galutinė ataskaita

2025 m. gruodžio 15 d.

Įvadas

Studijos tikslas – atlikti Lietuvos gynybos sektoriaus ekosistemos įmonių (toliau — gynybos įmonių) analizę, siekiant įvertinti iššūkius, su kuriais susiduriama dalyvaujant NATO paramos ir pirkimų agentūros (*angl. NATO Support and Procurement Agency (NSPA)*, toliau - NSPA) skelbiamuose pirkimuose. Vertinimo rezultatai apima rekomendacijas ir siūlymus, kurie palengvintų subjektų dalyvavimą NSPA pirkimuose bei didintų gynybos įmonių konkurencingumą NATO pirkimų srityje¹.

Gynybos įmonių analizės uždaviniai:

1. Identifikuoti Lietuvos gynybos sektoriaus subjektus, kurie dalyvavo, nori dalyvauti ir (arba) gali dalyvauti NATO viešuosiuose pirkimuose;
2. Atlikti šių subjektų analizę, įvertinant jų charakteristikas (įmonės dydis, veiklos trukmė, sritis, finansiniai rodikliai, galimybė dalyvauti NATO pirkimuose, išreikštas interesus dalyvauti NATO pirkimuose);
3. Išanalizuoti informaciją apie iššūkius, su kuriais susiduria gynybos įmonės dalyvaudamos NATO viešuosiuose pirkimuose, įvertinant sektoriaus potencialą;
4. Parengti rekomendacijas, kaip didinti Lietuvos gynybos įmonių konkurencingumą NATO pirkimų rinkoje.

Lietuvos gynybos sektoriaus ekosistemos subjektų analizė buvo atlikta taikant šiuo metodus:

- dokumentų ir duomenų analizė (pirminių ir antrinių šaltinių analizė),
- pusiau struktūruoti interviu (atlikti 14 respondentų interviu),
- anketinė gynybos sektoriaus įmonių apklausa (gauti atsakymai iš 12 įmonių arba 12 proc. visų respondentų).

Studijos ataskaita struktūruojama atsižvelgiant į analizei keltus uždavinius. Pirmiausia pateikiama gynybos įmonių apžvalga (žr. skyrių „Situacijos analizė“). Vėliau apžvelgiama NSPA veikla („NSPA funkcijos) ir analizuojamas įmonių dalyvavimo NSPA pirkimuose procesas („NSPA pirkimų procesas“). Galiausiai pateikiamos pagrindinės interviu ir apklausos metu surinktos išvalgos („Gynybos įmonių iššūkiai, dalyvaujant NSPA pirkimuose“) bei pateikiamos apibendrintos išvados („Išvados“) ir rekomendacijos tolesniems veiksams („Rekomendacijos“).

---

¹ Svarbu: ši analizė apima tik NSPA organizuojamus NATO pirkimus

Turinys

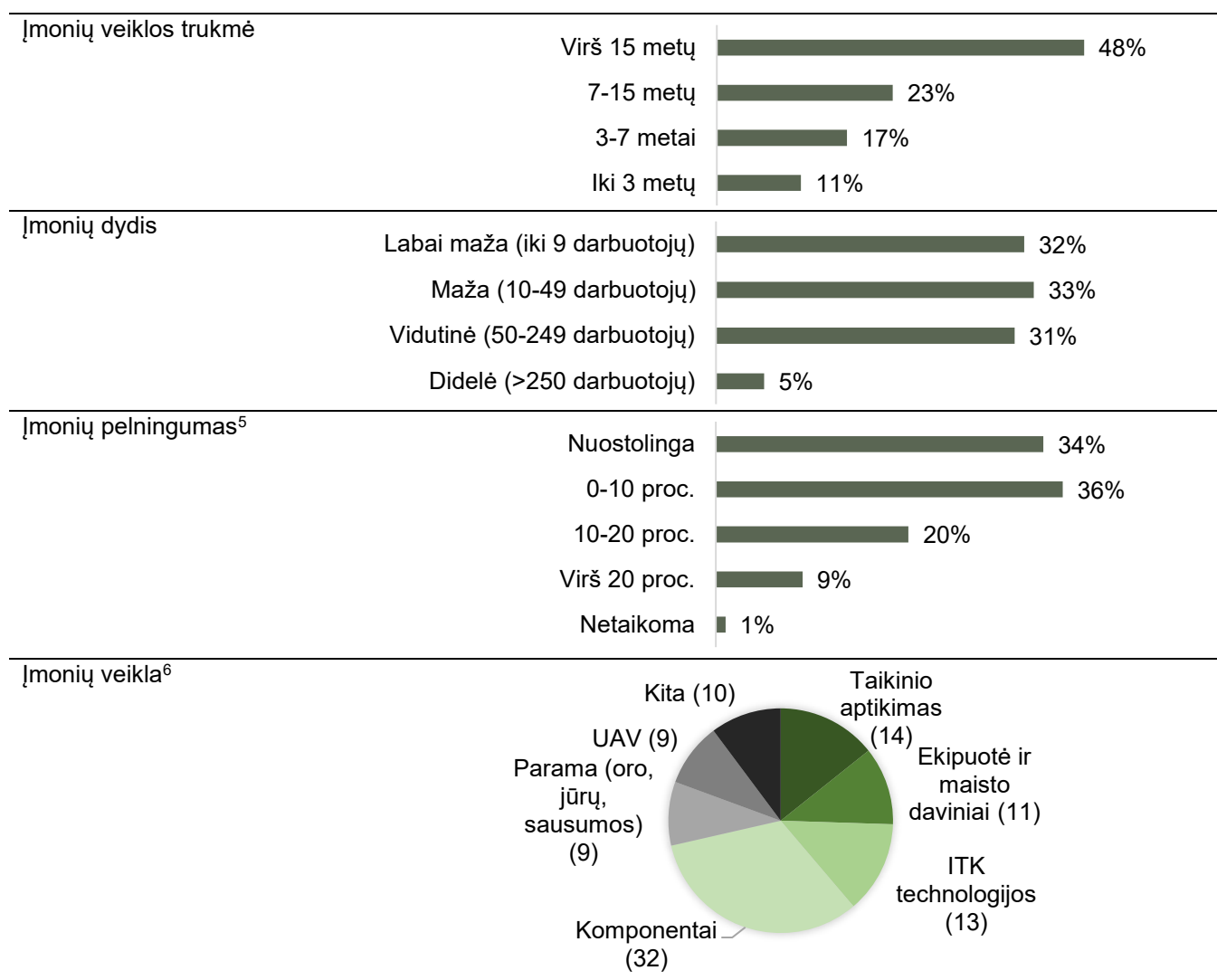
Įvadas	2
Turinys	3
1. Situacijos analizė	4
2. NSPA funkcijos.....	6
3. Dalyvavimo NSPA pirkimuose etapai	7
3.1. NCAGE kodo suteikimas	7
3.2. Registracija NSPA tiekėjų registre	8
3.3. Patikimumo deklaracijos suteikimas	9
4. Gynybos įmonių iššūkiai, dalyvaujant NSPA pirkimuose	11
4.1. Sertifikuotų produktų trūkumas	12
4.2. Registracijos ir kvalifikacijos procesas.....	12
4.3. NSPA pirkimų procesas	13
4.1. Institucinės pagalbos poreikis	14
5. Išvados	14
6. Rekomendacijos	15
7. Priedai.....	17
Priedas Nr. 1: Lietuvos gynybos įmonių analizė pagal veiklos sritis	17
Priedas Nr. 2: Lietuvos įmonių, laimėjusių NSPA konkursus, sąrašas	23
Priedas Nr. 3: Patikimumo deklaracijos suteikimo pagrindai	24
Priedas Nr. 4. Interviu programos dalyvių sąrašas	25
Priedas Nr. 5: Informacinio renginio programos pavyzdys	26

1. Situacijos analizė

Analizės apimtį sudarė 98 Lietuvos gynybos ekosistemos įmonės². Šios įmonės buvo suskirstytos pagal veiklos trukmę, dydį (darbuotojų skaičių), finansinius rodiklius³ ir išreikštą norą dalyvauti NATO pirkimuose⁴.

Toliau pateikiama apibendrinta Lietuvos gynybos įmonių analizė. Įmonių duomenų detalizacija pagal veiklos sritį pateikiama ataskaitos Priede Nr. 1.

Lentelė Nr. 1: Lietuvos gynybos sektoriaus įmonių rodikliai

² Į tyrimo apimtį įtrauktos Lietuvos gynybos ekosistemos įmonės (išskyrus MTEP), kurių sąrašas pasiekiamas interneto svetainėje: <https://gynyba.inovacijuagentura.lt/gynybos-ekosistema>.

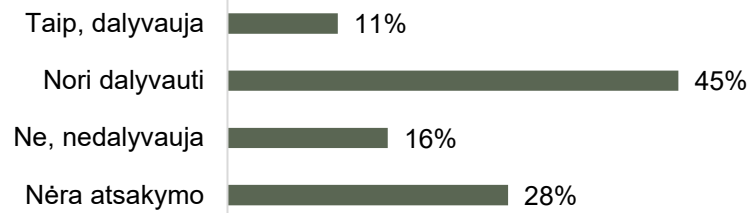
³ Viešai prieinami duomenys, pateikti <https://rekvizitai.vz.lt>. Duomenys gauti 2025 m. lapkričio 26 d.

⁴ VėšĮ „Inovacijų agentūra“ 2023 – 2025 m. atliktų apklausų duomenys.

⁵ Jei įmonės nėra pateikusios 2024 m. finansinės informacijos, naudojami įmonių 2023 m. finansiniai duomenys. Įmonės, pradėjusios veiklą 2025 m., nebuvo vertinamos.

⁶ Taikinio aptikimas – taikinio aptikimas, lokalizavimas, nustatymas ir klaidinimas; ITK technologijos - informacinės ir komunikacijos technologijos, Kita: Amunicija (1 įmonė), Kosmosas (3), Sausumos transporto priemonės (3), Sprogmenų neutralizavimas (3). Skaičius skliausteliuose nurodo įmonių skaičių veiklos kategorijoje.

**Interesas dalyvauti NATO
pirkimuose****Išvados:**

- > Didžioji dalis sektoriaus įmonių yra seniai veikiančios įmonės: 71 proc. įmonių veiklą vykdo virš 7 metų, 88 proc. – virš 3 metų. Verta pažymėti, kad nurodyta veiklos trukmė gali neatitikti įmonės dalyvavimo gynybos industrijoje termino.
- > Pagal darbuotojų skaičių, įmonės proporcingai paskirsto tarp labai mažų, mažų ir vidutinių įmonių. Tik 5% ekosistemos dalyvių yra didelės įmonės (virš 250 darbuotojų).
- > Daugiau nei trečdalis gynybos įmonių veikia nuostolingai, o 36 proc. įmonių pelningumas siekia iki 10 proc. Tai indikuoja didelę konkurenciją gynybos sektoriuje.
- > Daugiausiai įmonių gamina komponentus (32 įmonės). Po jų pagal skaitlingumą seka įmonės, gaminančios taikinio aptikimo, lokalizavimo, nustatymo ir klaidinimo technologijas (14), informacinių ir komunikacijos technologijų bendrovės (13), ekipuotės ir maisto davinių gamintojos (11) bei UAV (9) ir oro, jūrų, sausumos paramos įrangos įmonės (9).
- > Iš 70 gynybos įmonių, kurios pateikė atsakymus į VŠĮ Inovacijų agentūra apklausas, tik 15 proc. įmonių nurodė dalyvaujančios NATO pirkimuose. Tačiau net 63% įmonių teigė norinčios dalyvauti šiuose pirkimuose.

2. NSPA funkcijos

NSPA yra atsakinga už agentūrai priskirtų NATO logistikos veiklų ir pirkimų valdymą. Pagrindinė NSPA misija yra teikti paramą NATO ir jos šalims narėms, užtikrinant, kad jos turėtų reikiamą įrangą, paslaugas ir palaikymą, reikalingą vykdyti savo misijas ir operacijas.

NSPA atsakomybės apima:

- Pirkimų valdymas: Agentūra organizuoja ir vykdo pirkimus skirtingoms NATO reikmėms, įskaitant ginkluotę, įrangą, technologijas ir paslaugas.
- Logistika: NSPA teikia logistinę paramą, padedančią užtikrinti, kad visos operacijos tiek taikos, tiek karo metu būtų vykdomos efektyviai ir laiku.
- Paramos teikimas valstybėms – narėms: Agentūra dirba su NATO šalimis narėmis, siekdama padėti joms stiprinti savo gynybos ir saugumo pajėgumus.
- Inovacijų skatinimas: NSPA taip pat remia technologijų ir inovacijų diegimą, siekdama pagerinti NATO šalių efektyvumą ir gebėjimą reaguoti į įvairias grėsmes.

Visi NSPA pirkimų skelbimai yra skirstomi į dvi grupes:

- Skelbimai apie planuojamus pirkimus (*angl. Future Business Opportunity – FBO*), skirti geriau pasiruošti būsimoms galimybėms;
- Kvietimai teikti pasiūlymus paskelbtuose pirkimuose (*angl. Request for Proposal - RFP*).

Į patikimų tiekėjų sąrašą įtrauktos įmonės NSPA e-pirkimų portale gali nustatyti priminimus ir pasižymėti sudominusius planuojamus pirkimus – paskelbus pirkimą, įmonės bus apie tai automatiškai informuotos⁷.

Verta pažymėti NSPA skelbiami pirkimai apima ne tik jau sertifikuotus ir išbandytus gaminius (turinčius NATO nomenklatūrinius numerius (*angl. NATO Stock Number (NSN)*), toliau – NSN)), bet ir naujų produktų kūrimą bei tolimesnį tobulinimą, įgyvendinant NATO narių užsakomas inovatyvių sprendimų vystymo programas⁸.

---

⁷ <https://eportal.nspa.nato.int/eProcurement5G/Opportunities/OpportunitiesList>

⁸ <https://www.nspa.nato.int/about/life-cycle-management>

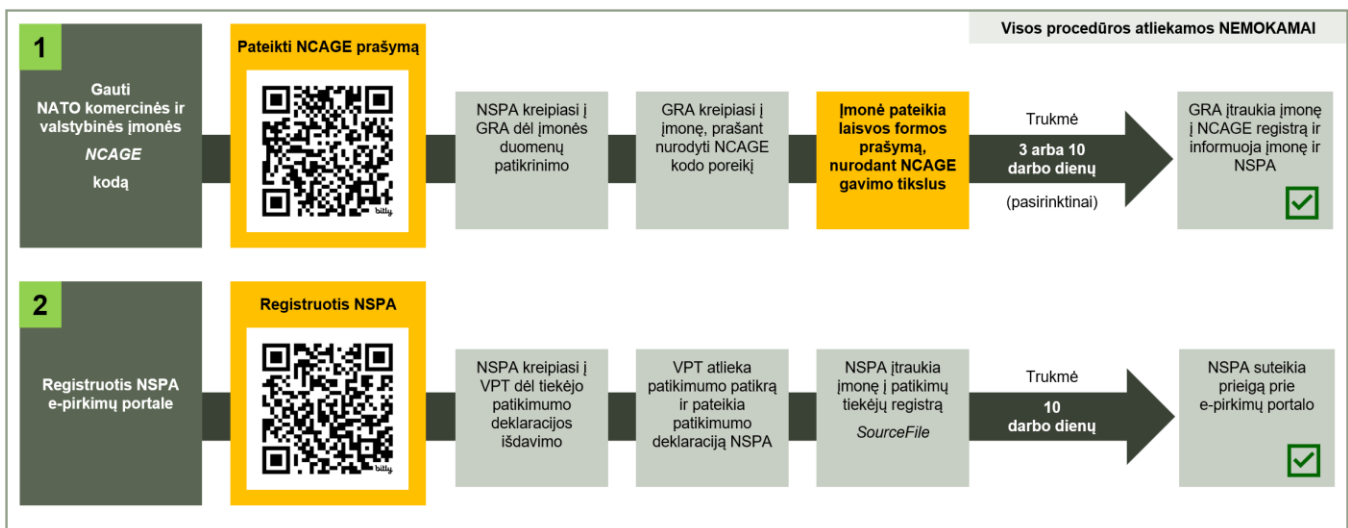
3. Dalyvavimo NSPA pirkimuose etapai

Siekiant dalyvauti NSPA skelbiamuose pirkimų konkursuose, įmonės privalo atlikti šiuos pagrindinius žingsnius:

1. Užpildyti prašymą NATO komercinės ir valstybinės įmonės (angl. *NATO Commercial and Government Entity (NCAGE)*), toliau – NCAGE) kodo suteikimui (jei įmonė dar neturi);
2. Užsiregistruoti NSPA tiekėjų registre (angl. *SourceFile*).

Pačiame NCAGE kodo suteikimo ir patikimumo deklaracijos suteikimo procese įmonės iš esmės nedalyvauja – šiuos procesus vykdo NSPA ir nacionalinės institucijos.

Paveikslas Nr. 1. NSPA pirkimų proceso žingsniai (prieš dalyvaujant pirkimų konkursuose)

Šaltinis: Parengta autorių

3.1. NCAGE kodo suteikimas

Įmonės, siekiančios dalyvauti NATO skelbiamuose pirkimuose, privalo turėti NCAGE kodą. Šis kodas Lietuvoje jau suteiktas 948 organizacijoms⁹. Tačiau tik 47 iš 98 analizuojamų gynybos įmonių (48 proc.) turi NCAGE kodą.

Pagrindiniai NCAGE kodo suteikimo žingsniai:

- 1) Įmonė privalo registruoti prašymą NSPA CageTool platformoje¹⁰.

Teikiant prašymą įmonė gali pasirinkti įprastą NCAGE suteikimo trukmę (10 darbo dienų) arba kodo suteikimą skubos tvarka (3 darbo dienos). Abiem atvejais NCAGE kodo suteikimas yra nemokamas.

Prašyme pateikiama organizacijos kontaktinė informacija (adresas, pašto kodas,

⁹ <https://eportal.nspa.nato.int/Codification/CageTool/home> (naudoti 2025 m. lapkričio 3 d. duomenys)

¹⁰ <https://eportal.nspa.nato.int/Codification/CageTool/home>

telefonas ir kt.), informacija apie organizacijos veiklą bei pagrindą, kuriuo prašoma suteikti NCAGE kodą.

- 2) Įmonei pateikus prašymą bei patvirtinus užklausa el. paštu gauta nuoroda, informaciją NSPA persiunčia į registruotos įmonės šalyje esantį nacionalinį kodifikavimo biurą. Lietuvoje NCAGE kodą suteikia Gynybos resursų agentūros prie Krašto apsaugos ministerijos Karybos standartizacijos ir nacionalinio kodifikavimo biuras (toliau – NKB).
- 3) Patikrinus duomenis, NKB prašo pateikti vadovo pasirašytą laisvos formos prašymą, paaiškinant, koku tikslu prašoma suteikti NCAGE kodą.
- 4) Registruojant NCAGE kodą NKB naudojasi Registrų centre esančiu adresu ir pavadinimu. Registracija siejama su įmonės bendroju el. pašto adresu ir telefono numeriu, šie duomenys yra įtraukiami į katalogą ir susiejami su įmonės duomenimis.
- 5) Apie suteiktą NCAGE kodą NKB informuoja NSPA ir prašymo teikėją.

Lietuvos gynybos įmonės NCAGE kodo suteikimo procesą įvertino kaip labiau aiškų, sklandų ir greitą (vidutinis įvertinimas 3,9 iš 5, kuomet 5 yra laikomas aukščiausiu įvertinimu)¹¹. Visgi sąlyginai maža dalis gynybos įmonių, turinčių NCAGE kodą, indikuoja, kad įmonėms trūksta informacijos apie dalyvavimo NATO pirkimų konkursuose galimybes ir poreikį turėti NCAGE.

3.2. Registracija NSPA tiekėjų registre

Prašymą būti įtrauktos į NSPA tiekėjų registrą įmonės pateikia elektroniniu būdu. Pirmiausia įmonės atstovas privalo sukurti asmeninę paskyrą NSPA tiekėjų platformoje¹². Šiame etape pateikiami atstovo vardas, pavardė, kontaktinis el. pašto adresas ir prisijungimo slaptažodis. Sistema automatiškai sugeneruoja prisijungimo vardą ir atsiunčia jį nurodytu el. paštu.

Antrajame žingsnyje privaloma sukurti įmonės profilį, pateikiant apačioje nurodytą informaciją. To nepadarius per 4 savaites po paskyros sukūrimo, paskyra panaikinama ir registraciją privaloma pradėti nuo pirmojo žingsnio.

Kuriant tiekėjo profilį NSPA tiekėjų registre, reikalinga ši informacija:

- 1) Įmonei suteiktas NCAGE kodas. Pagal šį kodą sistema automatiškai supildo su NCAGE siejamą oficialią įmonės informaciją (organizacijos pavadinimas, juridinis kodas, adresas, kontaktiniai duomenys), kurią atstovas privalo patvirtinti arba pakoreguoti. Pasirinkus kai kurias industrijos kategorijas sistema taip pat gali reikalauti pateikti papildomus duomenis (pvz., pasirinkus „Gamyba“, prašoma pateikti gamybinių ir sandėliavimo patalpų plotus).
- 2) Finansinė informacija: paskutinių 3 metų pajamos, darbuotojų skaičius (balansinio turto vertės pateikti neprivaloma, tačiau galima pateikti).
- 3) Individualių vartotojų kontaktinė informacija (bent 2 įmonės atstovai, daugiausia 5).
- 4) Įmonės nuosavybės struktūra.

¹¹ Autorių 2025 m. lapkričio mėn. vykdytos gynybos įmonių apklausos duomenys (atsakymus pateikė 12 respondentų).

¹² <https://eportal.nspa.nato.int/VendorRegistration>

- 5) Įmonės veiklos sritys (tiekami produktai ir paslaugos), pasirenkant iš nurodytų kategorijų pagal JT standartinių produktų ir paslaugų klasifikaciją (UNSPSC)¹³. Privaloma pasirinkti bent 5 produktus ar paslaugas. Be to, jei įmonės produkcija yra sertifikuota (turi NSN kodus), papildomai prašoma pateikti informaciją apie tokius produktus.
- 6) Jei įmonė yra teikusi gynybos pramonės produktus (pvz., radarai, raketos, amunicija, orlaiviai) ir paslaugas nacionalinėms gynybos institucijomis, prašoma pateikti informacijos apie anksčiau pasirašytas sutartis.
- 7) Papildomai reikalaujama patvirtinti įsipareigojimus dėl kainodaros taisyklių laikymosi (kad dalyvaujant NSPA konkursuose nebus siūlomos aukštesnės kainos nacionaliniuose pirkimuose ir pan.).

Lietuvos gynybos įmonės registracijos NSPA tiekėjų registre procesą įvertino kaip aiškų, sklandų ir greitą (vidutinis įvertinimas 4 iš 5, kuomet 5 yra laikomas aukščiausiu įvertinimu)¹¹.

3.3. Patikimumo deklaracijos suteikimas

Įmonei pateikus prašymą registruotis tiekėjų registre, NSPA kreipiasi į atsakingą nacionalinę instituciją, siekiant patvirtinti tiekėjo patikimumą. Šis patikrinimas atliekamas tik vieną kartą¹⁴.

Lietuvos įmonių atveju patikimumo vertinimą atlieka Viešųjų pirkimų tarnyba (toliau - VPT), kuri įstatymų numatyta tvarka įtraukia kitas reikalingas nacionalines institucijas. Priklausomai nuo individualios situacijos, informaciją patikimumo vertinimui teikia:

- a) Valstybės saugumo departamentas,
- b) Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministerija,
- c) Informatikos ir ryšių departamentas prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos,
- d) Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministerija,
- e) Antrasis operatyvinių tarnybų departamentas prie Krašto apsaugos ministerijos,
- f) Valstybinio socialinio draudimo fondo valdyba prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos,
- g) Valstybinė mokesčių inspekcija prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos,
- h) Kiti viešieji subjektai, jeigu prieš tai nurodytieji subjektai negali apteikti reikiamos informacijos.

Esant teigiamam įvertinimui, informaciją apie išduotą patikimumo deklaraciją VPT pateikia NSPA. Procesas trunka iki 10 darbo dienų, nebent iškyla poreikis papildomiems įmonės patikrinimams valstybės registruose ir sistemose.

¹³ UNSPSC sąrašas: <https://www.ungm.org/public/unspsc>

¹⁴ Vadovaujantis Lietuvos Respublikos patikimumo deklaracijų juridiniams asmenims, norintiems dalyvauti Šiaurės Atlanto sutarties organizacijos konkursuose, išdavimo pagrindų įstatymu (2019 m. kovo 14 d. Nr. XIII-1995) patvirtintas Informacijos apie skelbiama Šiaurės Atlanto sutarties organizacijos konkursą pateikimo ir patikimumo deklaracijos išdavimo tvarkos aprašas (2020 m. birželio 3 d. Nr. 569)

Patikimumo deklaracijos išdavimo procesą apklaustos Lietuvos gynybos įmonės įvertino kaip gana aiškų, sklandų ir greitą (vidutinis įvertinimas 3,75 iš 5, kuomet 5 yra laikomas aukščiausiu įvertinimu)¹¹.

Gavusi patikimumo patvirtinimą NSPA įtraukia įmonę į tiekėjų registrą (*SourceFile*). Nuo šio momento įmonės atstovai gali naudotis NSPA e-pirkimų portalu¹⁵ ir teikti pasiūlymus agentūros skelbiamuose NATO pirkimų konkursuose.

Išvados:

- > Įmonės, siekiančios dalyvauti NSPA skelbiamuose pirkimų konkursuose, privalo turėti NCAGE kodą ir užsiregistruoti NSPA patikimų tiekėjų registre (*SourceFile*).
- > Optimaliu atveju, visas procesas trunka iki 20 darbo dienų. Tačiau procesą gali prailginti pačios įmonės pasirengimo trūkumas bei platesnis patikimumo vertinimas, jei nustatomas poreikis papildomam informacijos surinkimui ir tikrinimui.
- > Įmonės, įtrauktos į NSPA patikimų tiekėjų registrą, gali naudotis elektroninių pirkimų portalu, kuriame skelbiama informacija apie paskelbtus ir būsimus konkursus, bei teikti pasiūlymus NATO pirkimų konkursuose.
- > Apklausoje dalyvavusių gynybos įmonių atstovų nuomone, visi proceso etapai yra pakankamai aiškūs, sklandūs ir greiti. Tačiau sąlyginai nedidelis įmonių, turinčių NCAGE kodą, kiekis (48 proc. visų gynybos įmonių) verčia manyti, kad įmonėms trūksta informacijos apie dalyvavimo NATO pirkimuose galimybes ir poreikį turėti NCAGE bei registruotis NSPA tiekėjų registre.

---

¹⁵ <https://eportal.nspa.nato.int/eProcurement5G/Opportunities/OpportunitiesList>

4. Gynybos įmonių iššūkiai, dalyvaujant NSPA pirkimuose

Anksčiau atliktame Lietuvos gynybos įmonių tyrime¹⁶ nustatyta, kad NSPA konkursuose įmonės nedalyvauja dažniausiai dėl to, kad dar neturi išvystę galutinių sertifikuotų produktų (gamyba prototipo stadijoje arba orientuota į komponentus).

Kitos dažniausiai įvardijamos priežastys buvo nacionalinės institucinės pagalbos trūkumas, ilgai trunkantys ir neapibrėžti viešųjų pirkimų procesai bei sudėtingas registracijos ir kvalifikacijos procesas.

Lentelė Nr. 2: Pagrindiniai iššūkiai, su kuriais susiduriama dalyvaujant NATO pirkimuose¹⁶

Nacionalinės institucinės pagalbos trūkumas		38%
Lėti ir neapibrėžti pirkimų procesai		31%
Sudėtingas registracijos ir kvalifikacijos procesas		31%

Autorių atlikta apklausa¹¹ iš dalies patvirtina ir praplečia ankstesnio tyrimo rezultatus. Nustatyta, kad įmonių dalyvavimą NATO pirkimuose apsunkina didelis reikalaujamos techninės dokumentacijos kiekis, aukšti reikalavimai, ribotas informacijos prieinamumas apie NATO pirkimų konkursus, didelė gamintojų konkurencija, sudėtingas registracijos NSPA sistemoje procesas ir apyvartinio kapitalo finansavimo trūkumas.

Lentelė Nr. 3: Gynybos įmonėms kylantys iššūkiai siekiant dalyvauti NATO pirkimuose¹¹

Didelis reikalaujamos techninės dokumentacijos kiekis		(67%) 8
Aukšti reikalavimai produkcijai / teikiamoms paslaugoms		(50%) 6
Ribotas informacijos prieinamumas apie NATO pirkimus		(50%) 6
Didelė gamintojų konkurencija		(33%) 4
Sudėtingas registracijos NSPA tiekėjų bazėje procesas		(25%) 3
Užsakymų vykdymo finansavimas		(8%) 1

Toliau pateikiama pagrindinių iššūkių analizė, pasitelkiant interviu su Lietuvos gynybos įmonių, sektorių atstovaujančių organizacijų bei institucijų atstovais¹⁷ rezultatus.

¹⁶ VšĮ „Investuok Lietuvoje“ programos „Kurk Lietuvai“ atliktas tyrimas „Lietuvos gynybos ekosistemos stiprinimas: esamos situacijos analizė“: https://data.kurkit.lt/wp-content/uploads/2025/05/Gynyba_Situacijos-Analize_FINAL.pdf

¹⁷ Interviu dalyvių sąrašas pateiktas Priede Nr. 5.

4.1. Sertifikuotų produktų trūkumas

Ankstesniuose tyrimuose nustatyta, kad dalis Lietuvos gynybos sektoriaus dar negali pasiūlyti galutinių sertifikuotų produktų, nes šie tebėra vystymo stadijoje, nebuvo ištestuoti pagal NATO standartus arba įmonės specializuojasi dvejetainės paskirties komponentų (ne galutinių produktų) gamyboje. Apklausoje dalyviai taip pat pažymi, kad aukšti reikalavimai produktams ir paslaugoms yra vienas iš dalyvavimo NATO pirkimuose iššūkių¹¹.

Verta pažymėti, kad NSPA vykdo ne tik standartinių gynybos produktų pirkimus. Dalis partnerinių programų¹⁸ yra orientuotos į naujų gynybos pajėgumų vystymą (angl. *Concept Development & Experimentation, CD&E*). Šiose programose kviečiamos dalyvauti ir inovatyvius techninius sprendimus vystančios įmonės, dar neturinčios galutinių sertifikuotų produktų.

Lietuvos įmonių dalyvavimą inovatyviose programose, kaip ir bendrai NATO pirkimuose, labiausiai riboja informacijos trūkumas (50 proc. apklaustos respondentų) ir didelis reikalaujamos techninės dokumentacijos kiekis (67 proc. respondentų)¹⁸. Dalyvaujant pirkimų konkursuose įmonės privalo pateikti detalias technines specifikacijas, testavimo planus, atitiktį kokybės, saugos, etikos, rizikos valdymo reikalavimams patvirtinančius dokumentus ir kt. Todėl neseniai įsteigtoms įmonėms, neturinčioms pakankamai žmogiškųjų resursų (trečdalis Lietuvos gynybos ekosistemos įmonių įdarbina iki 9 darbuotojų) dalyvavimo NSPA pirkimuose administracinė našta yra ženkliai.

Tuo tarpu sertifikuotus produktus gaminančios Lietuvos įmonės dalyvauja ir toliau planuoja dalyvauti NSPA pirkimuose. Dažniausiai tai – vidutinio dydžio, ne vienerius metus rinkoje veikiančios įmonės, kurios specializuojasi gynybos ir dvejetainės paskirties produktų gamyboje. Šios įmonės turi reikiamą patirtį ir žmogiškuosius, techninius ir finansinius išteklius, įgalinančius dalyvauti NATO pirkimuose.

4.2. Registracijos ir kvalifikacijos procesas

Dauguma tyrimo dalyvių nurodė, kad registracijos NSPA tiekėjų duomenų bazėje procesas yra pakankamai aiškus ir sklandus. Nepriklausomai įvertinus kvalifikacijos procesą, vertinama, kad šis procesas iš tiesų nėra sudėtingas. Be to, optimaliu atveju, registracija NSPA gali trukti iki 20 darbo dienų, o įtraukimas į tiekėjų duomenų bazę yra nemokamas.

Vis dėlto, dalis apklausoje dalyvavusių įmonių (25 proc. respondentų)¹⁹ registracijos NSPA tiekėjų bazėje procesą įvardino kaip vieną iš iššūkių siekiant dalyvauti NATO pirkimuose. Tai siejasi su kitu dažnai įvardijamu iššūkiu – informacijos apie NATO pirkimus trūkumu (50 proc. respondentų).

Verta pažymėti, kad šio tyrimo autoriams nepavyko tiesiogiai susisiekti su NSPA (naudojantis internete esančiomis kontaktinėmis formomis ir pateiktais Lietuvos atstovo ryšiams su agentūra kontaktais). Tikėtina, kad atsakymai nebuvo pateikti, nes kreipimosi pobūdis nebuvo sietinas su

---

¹⁸ Partnerinių programų sąrašas: <https://www.nspa.nato.int/business/support-partnerships>. Dalis šių programų (pvz., Naktinio matymo ir optoelektronikos (NVO), Nepilotuojamų orlaivių sistemų (UAS), Sausumos kovos transporto priemonių ir kitos) apima naujų pajėgumų vystymą.

¹⁹ Žr. Lentelę Nr. 3: Iššūkiai, kylantys Lietuvos gynybos įmonėms siekiant dalyvauti NATO pirkimuose.

konkreto subjekto registracija NSPA. Tačiau šis faktas suponuoja tai, kad ir gynybos įmonėms, siekiančioms registruotis NSPA sistemoje, gali būti sudėtinga gauti papildomos informacijos ar reikiamų konsultacijų.

Taip pat daroma prielaida, kad neseniai įkurtiems gynybos startuoliams ir su finansiniais sunkumais susiduriančioms įmonėms (trečdalis Lietuvos gynybos įmonių veikia nuostolingai)²⁰ dalyvavimas NATO pirkimuose yra apribotas dėl keliamų patikimumo, veiklos ir finansinio stabilumo reikalavimų.

4.3. NSPA pirkimų procesas

Siekiant pritraukti rinkos dalyvius, NSPA organizuoja gyvus ir virtualius renginius potencialiems tiekėjams²¹, kuriuose teikia informaciją apie dalyvavimą NATO pirkimuose. Pačiame NSPA pirkimų portale²² ir įvairiose agentūros valdomose platformose²³ viešai ir nemokamai teikiami patarimai, kaip registruotis tiekėjų duomenų bazėje ir dalyvauti NATO pirkimuose.

Informacija apie planuojamus pirkimus (*angl. FBO*) ir kvietimus teikti pasiūlymus (*angl. RFP*) skelbiami elektroniniame NSPA portale. Registruoti tiekėjai gali nusistatyti automatinius pranešimus apie konkursus, skelbiamus konkrečiose prekių ir paslaugų kategorijose. Išreiškus susidomėjimą pirkimu, tiekėjai gauna automatinius priminimus, kai pirkimas paskelbiamas. Be to, portale suteikiama galimybė gauti atsakymus į tiekėjams kylančius klausimus. Bendravimas su NSPA, įmonių vertinimu, yra operatyvus ir skaidrus.

Be abejo, NSPA pirkimų procesai yra ilgesni nei įprasti komerciniai privataus sektoriaus susitarimai. Todėl anksčiau apklausose dalyvavusios įmonės viešųjų pirkimų, taip pat ir NATO konkursų, procesus galėjo įvardinti kaip lėtus ir neapibrėžtus. Tačiau dauguma interviu programos dalyvių, realiai dalyvavusių NATO pirkimuose, nurodė, kad NSPA procesas yra panašus arba net sklandesnis lyginant su Lietuvos viešųjų pirkimų sistema.

Vertinant įmonių, laimėjusių NATO pirkimus patirtį, užsakymų įgyvendinimo terminai yra pakankamai ilgi, o informacija apie reikalavimus žinoma dar prieš dalyvaujant pirkimo konkurse. Todėl įmonės gali suplanuoti gamybos veiklą ir užsitikrinti finansavimą laimėtų užsakymų išpildymui. Visgi nedidelė dalis respondentų (8% arba 1 įmonė) nurodė, kad ir šiame etape susiduria su apyvartinio kapitalo finansavimo trūkumu stambių NATO užsakymų vykdymui, nes įmonė veikia tradicinėje pramonės srityje (tekstilės gaminiai), kuriai netaikomos ILTE finansavimo priemonės. Todėl finansinių instrumentų prieinamumas taip pat išlieka svarbia sąlyga.

---

²⁰ Žr. Lentelę Nr. 1: Lietuvos gynybos sektoriaus įmonių rodikliai

²¹ Pavyzdys, 2025 m. pabaigoje Liuksemburge vykęs renginys tekstilės gamintojams: <https://www.nspa.nato.int/news/2025/nspa-hosts-military-clothing-and-textiles-industry-day-in-luxembourg>

²² Informacija apie NSPA pirkimų portalą: <https://www.nspa.nato.int/business/procurement>

²³ Oficialus NSPA kanalas platformoje „YouTube“: https://www.youtube.com/@nato_nspa/videos

4.1. Institucinės pagalbos poreikis

Lietuvos gynybos įmonės dažniausia įvardina, kad produktų įvedimą į rinką riboja nuoseklių valstybės investicijų į MTEP ir bendradarbiavimo su Lietuvos kariuomene (aiškaus pirkimų plano, įtraukimo į poreikių formavimą, testavimo, atgalinio ryšio ir kt.) trūkumas bei komplikuoti viešųjų pirkimų procesai¹¹.

Šio tyrimo kontekste, koncentruojantis į dalyvavimo NATO pirkimuose iššūkius, įmonių atstovai dažniausiai įvardijo institucinės pagalbos poreikį rengiant techninę dokumentaciją, suteikiant informacijos apie skelbiamus konkursus ir registruojantis NSPA tiekėjų duomenų bazėje. Šie poreikiai plačiau aptariami tyrimo išvadose ir rekomendacijose.

5. Išvados

Tyrimo metu respondentai išreiškė poreikį gauti daugiau informacijos apie galimybes ir reikalavimus, siekiant dalyvauti NATO pirkimuose. Įmonių atstovų nuomone, skelbiama informacija yra formalus pobūdžio, įmonėms trūksta praktinių patarimų, koncentruotos medžiagos apie registracijos ir dalyvavimo konkursuose procesus.

Be to, nėra aišku, kuri institucija atsakinga už Lietuvos gynybos įmonių konsultavimą NATO pirkimo konkursų klausimais ir įmonių dalyvavimo šiuose konkursuose skatinimą, nes šiuo metu informaciją teikia kelios institucijos:

- Inovacijų agentūra (glaustai pateikiami pagrindiniai proceso žingsniai, nuorodos į NSPA registracijos svetainę, VPT skelbiamų NATO pirkimų sąrašus, bendrieji VPT kontaktai)²⁴;
- Viešųjų pirkimų tarnyba (pateikia nuorodas į NSPA ir NCIA svetaines, už patikimumo deklaracijas atsakingų asmenų kontaktus, 2021-2025 m. NATO pirkimų sąrašus)²⁵;
- Krašto apsaugos ministerija (pateikia itin glaustą informaciją apie NATO konkursus ir pasenusias (neveikiančias) nuorodas į NATO konkursų sąrašus Ekonomikos ir inovacijų ministerijos svetainėje, bet neteikia informacijos apie NCAGE kodo suteikimą, kurį atlieka KAM pavaldi Gynybos resursų agentūra)²⁶.

Apibendrinant, įmonės, kurios siekia dalyvauti NATO pirkimuose, pirmiausia susiduria su informacijos apie NATO pirkimus trūkumu ir baiminasi sudėtingo registracijos NSPA proceso. Dalyvavimą pirkimų konkursuose taip pat riboja aukšti konkursų reikalavimai ir atitiktį jiems pagrindžiančios techninės dokumentacijos kiekis. Galiausiai, įmonės, kurios jau dalyvauja NATO pirkimuose, konkuruoja tarptautinėje rinkoje ir susiduria su verslo plėtros iššūkiais (pvz., apyvartinio kapitalo finansavimas).

²⁴ <https://inovacijuagentura.lt/eksportuok/eksportuok/nato-tarptautiniai-viesieji-pirkimai.html>

²⁵ <https://vpt.lrv.lt/lt/nuorodos/nato-konkursai>

²⁶ <https://kam.lt/viesieji-pirkimai>

6. Rekomendacijos

Tyrimo metu gynybos įmonių atstovai išreiškė poreikį gauti daugiau informacijos apie NATO pirkimus. Šiuose pirkimuose nedalyvaujančias įmones domino NCAGE suteikimo ir įtraukimo į NSPA tiekėjų registrą procesai. Taip pat buvo siūloma informaciją apie visus gynybos srities pirkimus teikti centralizuotai, „vieno langelio“ principu, arba pasitelkiant specialistus, kurie siektų pasiūlyti pirkimus potencialiems tiekėjams.

Didelė dalis respondentų taip pat nurodė profesionalių konsultacijų, ypač rengiant techninę dokumentaciją, poreikį. Ši pagalba aktualiausia gynybos startuoliams. Įmonių atstovai siūlė priemonę įgyvendinti suteikiant galimybę įmonėms konsultuotis su gynybos pirkimų konsultantu ar net priskiriant konkrečiam pirkimui dedikuotą asistentą (finansuojant per *de minimis* pagalbą).

Atsižvelgiant į tyrimo metu nustatytas išvadas, toliau pateikiamos rekomendacijos iššūkiams atliepti.

Lentelė Nr. 3: Rekomendacijos

Iššūkis	Rekomendacija	Įgyvendinimo rodikliai
Informacijos apie dalyvavimo NSPA pirkimų konkursų trūkumas	Aktyviai komunikuoti Lietuvos gynybos ekosistemos įmonėms apie galimybes dalyvauti NATO pirkimuose: organizuoti seminarus apie NSPA pirkimus, apžvelgiančius registracijos ir pirkimų procesus, praktines registravimosi NSPA tiekėjų duomenų bazėje (taip pat – NCAGE ir NSN kodų suteikimo) instrukcijas, keliamus reikalavimus dalyviams, gerųjų praktikų ir sėkmės istorijų pristatymus ²⁷ .	2026 m. suorganizuoti 2 seminarai NATO pirkimų tema Per 2026 m. Lietuvos gynybos įmonių, turinčių NCAGE ir registruotų NSPA tiekėjų duomenų bazėje, dalis padidinta iki [70] proc.
Praktinių žinių trūkumas ir administracinė našta dalyvaujant NATO pirkimuose	Už gynybos sektoriaus plėtrą atsakingoje institucijoje įsteigti dedikuotą pareigybę, atsakingą už įmonių konsultavimą NATO pirkimų klausimais, išvystant lengvai pasiekiamus komunikacijos kanalus (telefonu, el. paštu, forma svetainėje ir kt.) bei iškomunikuojant galimybę gauti tikslines konsultacijas (naujienu interneto svetainėje, naujienlaikraštis, pristatymai sektoriaus renginiuose ir pan.).	Priskirta konsultacinės pagalbos atsakomybė Nustatyti bendravimo su įmonėmis kokybės rodikliai (NPS, paslaugų suteikimo terminai ir pan.)

²⁷ Priede Nr. 5 pateikiamas tokio renginio programos pavyzdys. Seminarą taip pat galima integruoti į „Miltech Akademijos“ programą.

Verta pažymėti, 2025 m. viduryje Ekonomikos ir inovacijų ministerija kartu su Inovacijų agentūra pristatė gynybos ir saugumo skatinimo iniciatyvą „Vytis“²⁸. Iniciatyvos tikslinė paskirtis – iššūkių, susijusių su Lietuvos gynybos įmonių konkurencingumo stiprinimu, administracinės naštos mažinimu ir inovacijų bei veiklos finansavimu valdymas. Nors iniciatyva apima platų spektrą priemonių, joje nėra numatyta finansinė pagalba produktų sertifikavimui. Kadangi aukšti reikalavimai produkcijai ir sertifikuotų produktų trūkumas įvardijami kaip iššūkiai dalyvaujant NATO pirkimuose, rekomenduojama praplėsti skatinamųjų priemonių sąrašą, įtraukiant tikslinę paramą gynybos ir dvejopos paskirties produktų sertifikavimui.

Lentelė Nr. 4: Papildomos rekomendacijos

Iššūkis	Rekomendacija	Įgyvendinimo rodikliai
Finansinė našta produktų sertifikavimui	Pristatyti tikslinę priemonę, skirtą dalinai kompensuoti produktų sertifikavimo kaštus pagal nustatytus kriterijus (sertifikavimo standartai, produktų kategorijos, reikalavimai įmonėms ir kt.).	2026 m. pristatyta nauja priemonė gynybos produktų sertifikavimo kaštams kompensuoti

²⁸ <https://inovacijuagentura.lt/paslaugu-sarasas/iniciatyva-vytis.html>

7. Priedai

Priedas Nr. 1: Lietuvos gynybos įmonių analizė pagal veiklos sritis

Priede Nr. 1 pateikiama įmonių analizė pagal kiekvieną veiklos sritį²⁹, vertinant įmonių veiklos trukmę, dydį, finansinius rodiklius, NCAGE kodo turėjimą, ir interesą dalyvauti NATO pirkimuose.

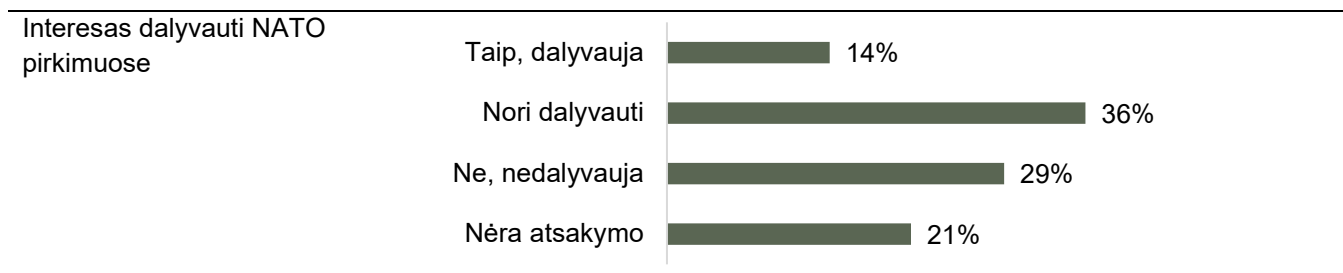
1 lentelė. Amunicija: įmonių situacijos analizė

Įmonių skaičius šioje veiklos srityje	1
Įmonių veiklos trukmė	Virš 15 metų
Įmonių dydis	Vidutinio dydžio (50-249 darbuotojai) įmonė
Įmonių pelningumas	10-20 proc.
NCAGE kodas	Turi
Interesas dalyvauti NATO pirkimuose	Dalyvauja, laimi ir planuoja toliau dalyvauti

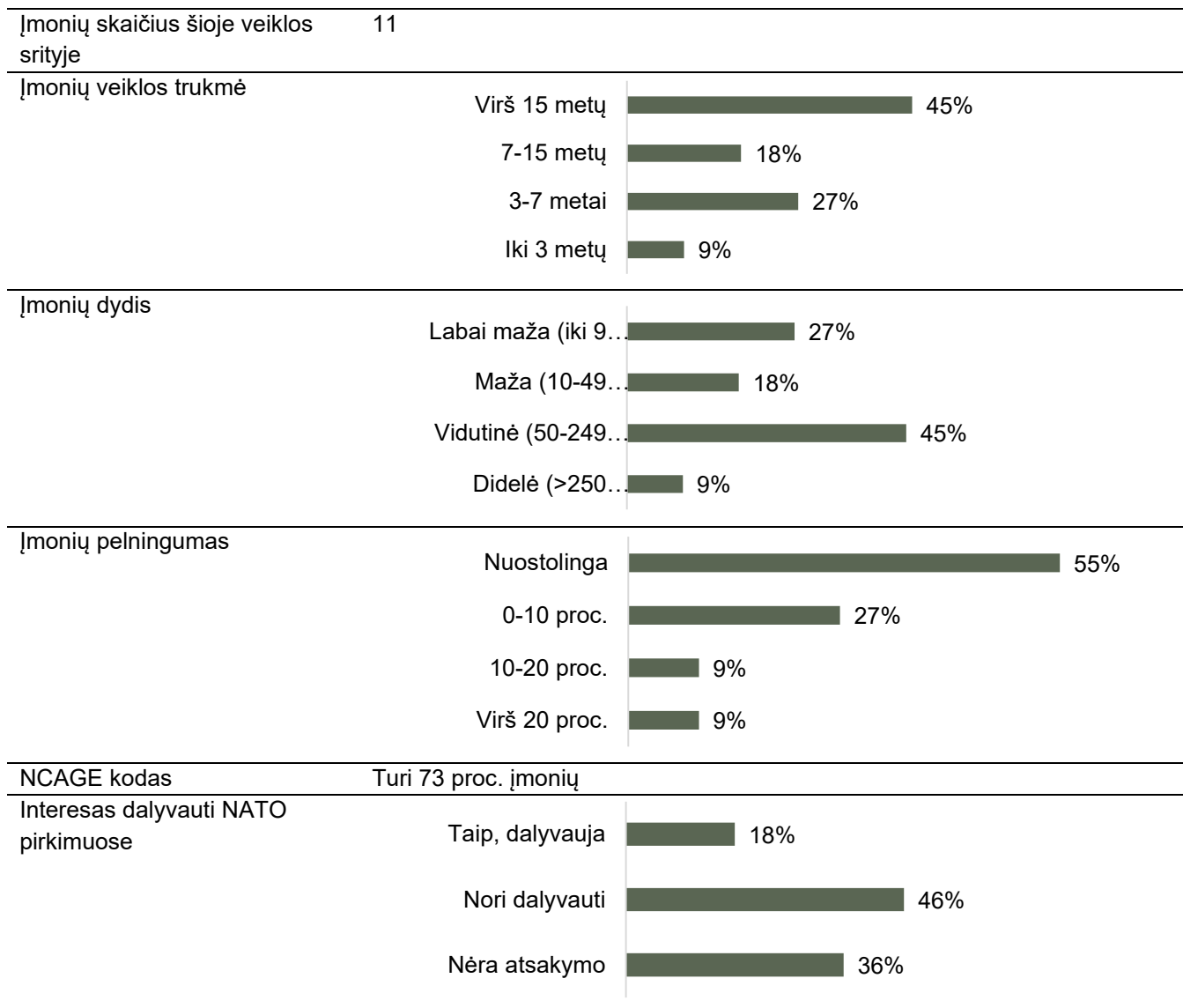
2 lentelė. Aptikimas, lokalizavimas, taikinio nustatymas ir klaidinimas: įmonių situacijos analizė

Įmonių skaičius šioje veiklos srityje	14								
Įmonių veiklos trukmė	<table border="1"> <tr> <td>Virš 15 metų</td> <td>43%</td> </tr> <tr> <td>7-15 metų</td> <td>36%</td> </tr> <tr> <td>3-7 metai</td> <td>14%</td> </tr> <tr> <td>Iki 3 metų</td> <td>7%</td> </tr> </table>	Virš 15 metų	43%	7-15 metų	36%	3-7 metai	14%	Iki 3 metų	7%
Virš 15 metų	43%								
7-15 metų	36%								
3-7 metai	14%								
Iki 3 metų	7%								
Įmonių dydis	<table border="1"> <tr> <td>Labai maža (iki 9 darbuotojų)</td> <td>43%</td> </tr> <tr> <td>Maža (10-49 darbuotojų)</td> <td>36%</td> </tr> <tr> <td>Vidutinė (50-249 darbuotojų)</td> <td>21%</td> </tr> </table>	Labai maža (iki 9 darbuotojų)	43%	Maža (10-49 darbuotojų)	36%	Vidutinė (50-249 darbuotojų)	21%		
Labai maža (iki 9 darbuotojų)	43%								
Maža (10-49 darbuotojų)	36%								
Vidutinė (50-249 darbuotojų)	21%								
Įmonių pelningumas	<table border="1"> <tr> <td>Nuostolinga</td> <td>50%</td> </tr> <tr> <td>0-10 proc.</td> <td>29%</td> </tr> <tr> <td>10-20 proc.</td> <td>14%</td> </tr> <tr> <td>Virš 20 proc.</td> <td>7%</td> </tr> </table>	Nuostolinga	50%	0-10 proc.	29%	10-20 proc.	14%	Virš 20 proc.	7%
Nuostolinga	50%								
0-10 proc.	29%								
10-20 proc.	14%								
Virš 20 proc.	7%								
NCAGE kodas	Turi 50 proc. įmonių								

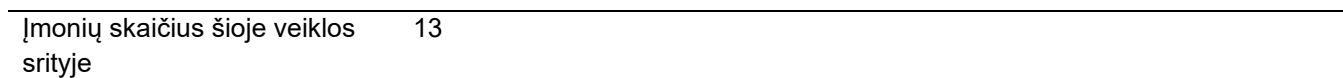
²⁹ Informacija apie įmonių interesus dalyvauti pirkimuose buvo surinkta anksčiau VŠĮ Inovacijų agentūros atliktų apklausų metu. Veiklos sritys atitinka interneto svetainėje <https://gynyba.inovacijuagentura.lt/gynybos-ekosistema> pateikiamas sritis.

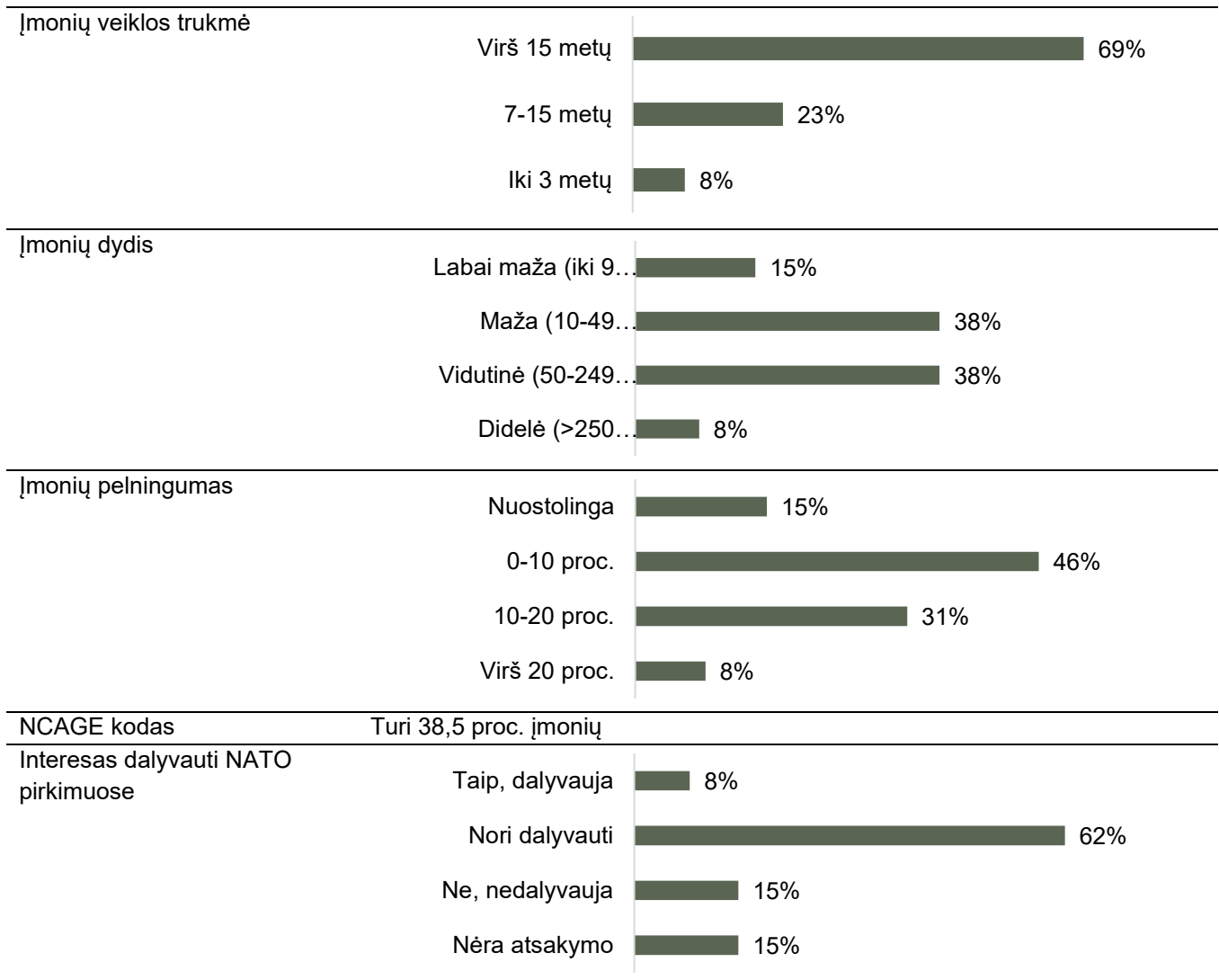

3 lentelė. Ekipuotė ir maisto daaviniai: įmonių situacijos analizė

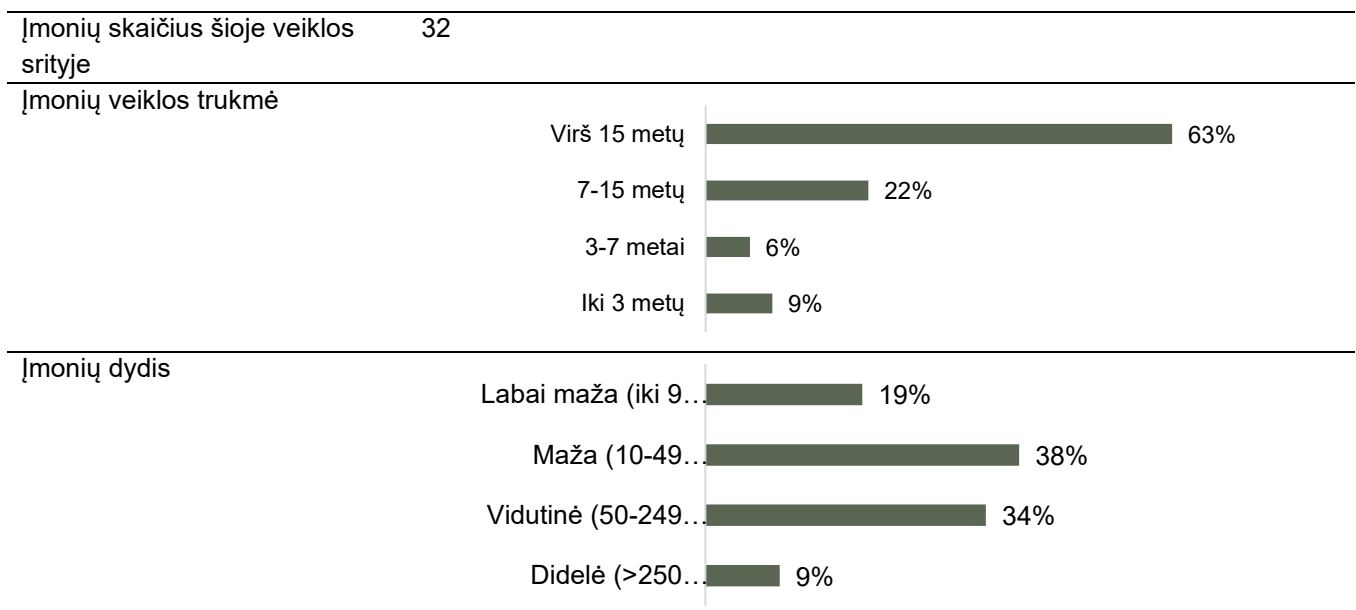

4 lentelė. Informacinės ir komunikacijos technologijos: įmonių situacijos analizė

5 lentelė. Komponentai: įmonių situacijos analizė

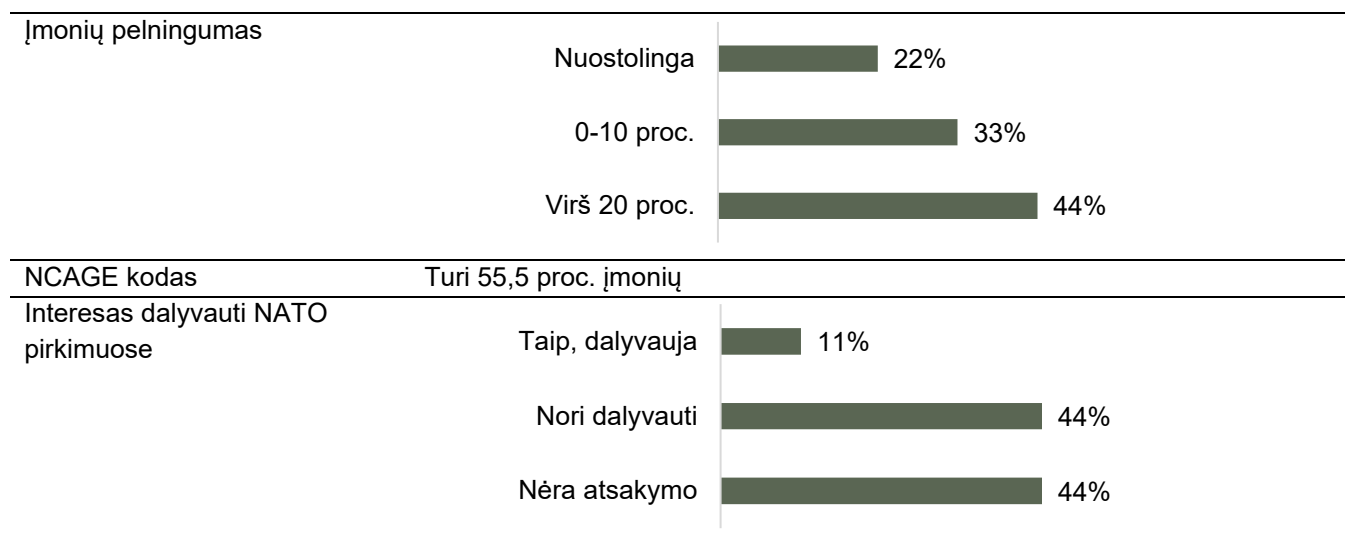
Įmonių pelningumas	Nuostolinga	22%
	0-10 proc.	50%
	10-20 proc.	22%
	Virš 20 proc.	3%
	Netaikoma	3%
NCAGE kodas	Turi 34 proc. įmonių	
Interesas dalyvauti NATO pirkimuose	Taip, dalyvauja	3%
	Nori dalyvauti	44%
	Ne, nedalyvauja	22%
	Nėra atsakymo	31%

6 lentelė. Kosmosas: įmonių situacijos analizė

Įmonių skaičius šioje veiklos srityje	3
Įmonių veiklos trukmė	2 įmonės, veikiančios 3-7 metus, 1 įmonė, veikianti 7-15 metų
Įmonių dydis	Labai maža (iki 9 darbuotojų) – 1 įmonė Maža (10-49 darbuotojai) – 1 įmonė Vidutinė (50-249 darbuotojų) – 1 įmonė
Įmonių pelningumas	2 įmonės veikia nuostolingai, 1 įmonės pelningumas yra 10-20 proc.
NCAGE kodas	Nei viena įmonė neturi NCAGE kodo
Interesas dalyvauti NATO pirkimuose	Dvi (2) įmonės iš 3 norėtų dalyvauti NATO pirkimuose.

7 lentelė. Oro, jūrų, sausumos parama: įmonių situacijos analizė

Įmonių skaičius šioje veiklos srityje	9						
Įmonių veiklos trukmė	<table border="1"> <tr> <td>Virš 15 metų</td> <td>56%</td> </tr> <tr> <td>7-15 metų</td> <td>11%</td> </tr> <tr> <td>3-7 metai</td> <td>33%</td> </tr> </table>	Virš 15 metų	56%	7-15 metų	11%	3-7 metai	33%
Virš 15 metų	56%						
7-15 metų	11%						
3-7 metai	33%						
Įmonių dydis	<table border="1"> <tr> <td>Labai maža (iki 9 darbuotojų)</td> <td>44%</td> </tr> <tr> <td>Maža (10-49 darbuotojų)</td> <td>33%</td> </tr> <tr> <td>Vidutinė (50-249 darbuotojų)</td> <td>22%</td> </tr> </table>	Labai maža (iki 9 darbuotojų)	44%	Maža (10-49 darbuotojų)	33%	Vidutinė (50-249 darbuotojų)	22%
Labai maža (iki 9 darbuotojų)	44%						
Maža (10-49 darbuotojų)	33%						
Vidutinė (50-249 darbuotojų)	22%						

8 lentelė. Sausumos transporto priemonės: įmonių situacijos analizė

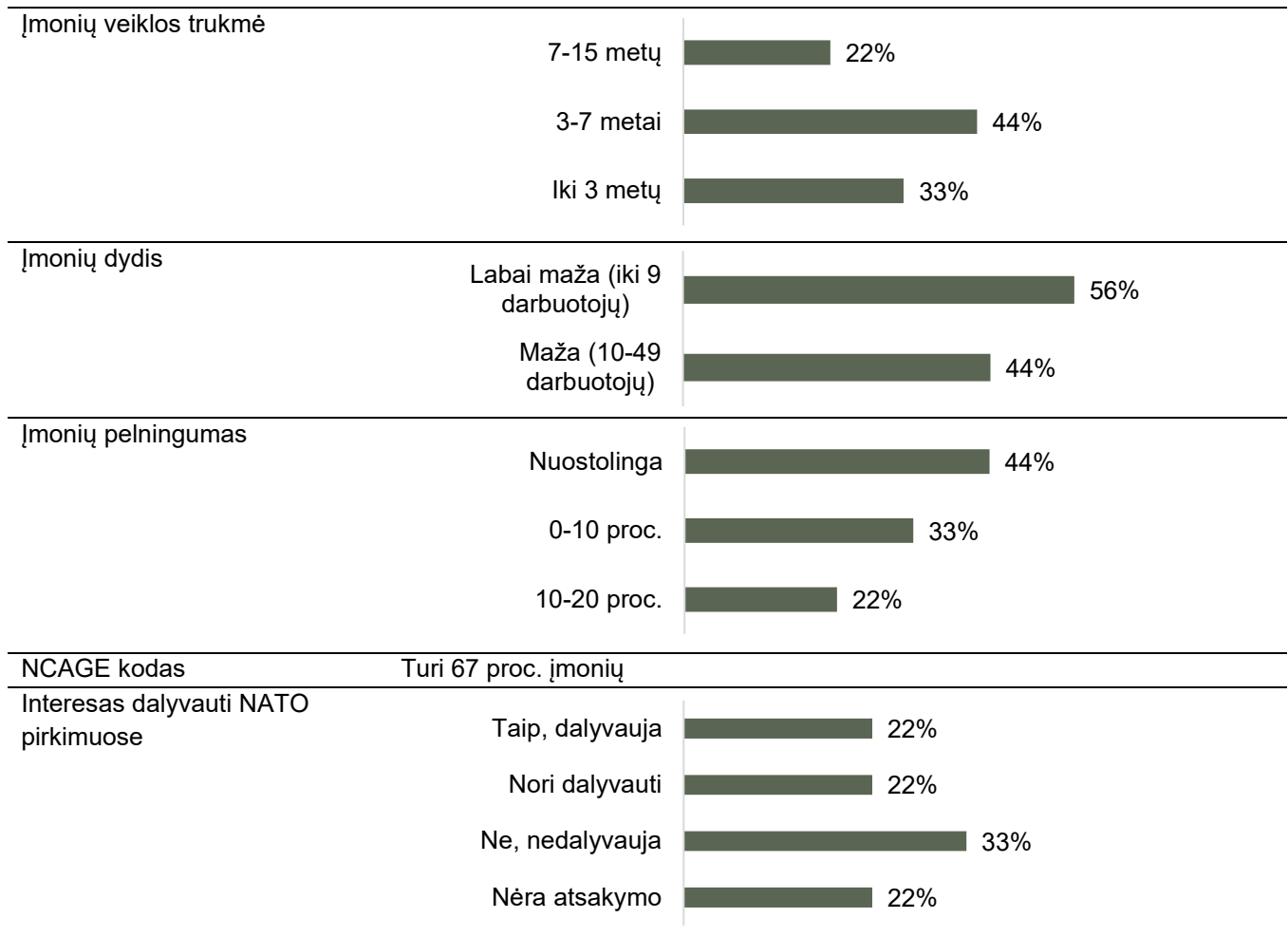
Įmonių skaičius šioje veiklos srityje	3
Įmonių veiklos trukmė	Po 1 įmonę, veikiančią iki 3 metų, 7-15 metų ir virš 15 metų
Įmonių dydis	Labai maža (iki 9 darbuotojų) – 2 įmonės Vidutinė (50-249 darbuotojų) – 1 įmonė
Įmonių pelningumas	2 įmonės veikia nuostolingai, 1 įmonės pelningumas yra 10-20 proc.
NCAGE kodas	2 iš 3 įmonių turi NCAGE kodą
Interesas dalyvauti NATO pirkimuose	Viena įmonė dalyvauja NATO pirkimuose, viena norėtų.

9 lentelė. Sprogmenų neutralizavimas: įmonių situacijos analizė

Įmonių skaičius šioje veiklos srityje	3
Įmonių veiklos trukmė	Po 1 įmonę, veikiančią iki 3 metų, 3-7 metus ir 7-15 metų
Įmonių dydis	Labai maža (iki 9 darbuotojų) – 2 įmonės Vidutinė (50-249 darbuotojų) – 1 įmonė
Įmonių pelningumas	1 įmonė veikia nuostolingai, 1 įmonės pelningumas yra 10-20 proc., 1 – virš 20 proc.
NCAGE kodas	2 iš 3 įmonių turi NCAGE kodą
Interesas dalyvauti NATO pirkimuose	Visos trys įmonės norėtų dalyvauti NATO pirkimuose

10 lentelė. UAV: įmonių situacijos analizė

Įmonių skaičius šioje veiklos srityje	9
---------------------------------------	---

Priedas Nr. 2: Lietuvos įmonių, laimėjusių NSPA konkursus, sąrašas

Metai	Tiekėjas	Vertė, EUR	Pirkimo objektas ³⁰	Tipas ³¹
2015	Giraites ginkluotės gamykla AB	547 500	Šaudmenų tiekimas	PO
2016	Mitnija UAB	2 003 848	Statybos darbai, skirti JAV ERI programai	PO
2018	Giraites ginkluotės gamykla AB	3 150 000	Šaudmenų tiekimas	PO
2018	Sweco Lietuva UAB	726 445	Nuolatinės logistikos palaikymo teritorijos A projektavimas (EFP Lietuva), II etapas	PO
2019	Giraites ginkluotės gamykla AB	2 353 650	Šaudmenų tiekimas	PO
2019	Sweco Lietuva UAB	1 257 227	Inžinerinės paslaugos (AES)	PO
2019	Giraites ginkluotės gamykla AB	693 500	Šaudmenų tiekimas	PO
2019	Sweco Lietuva UAB	216 100	Šiaulių aerodromo atnaujinimo darbai	PO
2020	Sweco Lietuva UAB	236 010	A&E paslaugos bunkerio statybai	PO
2020	Merko Statyba UAB	5 977 565	Statybos darbai: projektavimas ir statyba	PO
2020	Sweco Lietuva UAB	188 400	A&E – kokybės užtikrinimas (QA) vietoje	PO
2020	Sonderus LT UAB	97 660	Akumuliatorių tiekimas	PO
2022	Tilta LLC	2 290 902	Perimetro tvoros ir kelių statyba	PO
2022	Sweco Lietuva UAB	1 469 048	Kokybės užtikrinimo (QA) paslaugos	PO
2022	Merko Statyba UAB	7 332 921	Projektavimo ir statybos paslaugos	PO
2022	Tilta LLC	25 571 281	Šiaulių aerodromo atnaujinimo darbai	PO
2023	Lithuania Defense Services UAB	87 309	F3 priežiūra 5 „Boxer“ PKM	PO
2023	Sweco Lietuva UAB	228 300	A&E projektavimo paslaugos Lietuvoje	PO
2023	Tilta LLC	322 825	EOS sistemos įdiegimas Lietuvoje	PO
2023	Brolis Semiconductors UAB	20 000 000	Taktinių lazerių įsigijimas	OA
2024	Jungtiniai Projektai UAB	19 842 043	Statybos II ir III etapai, šaudmenų sandėlis	PO
2024	Baltic Transline	5 000 000	Pilnos sunkvežimio apkrovos (FTL) pervežimo paslaugos	OA
2024	Sweco Lietuva UAB	306 390	Vandentiekio ir nuotekų linijos projektavimo paslaugos	PO
2024	Novian Technologies UAB	137 492	GETAC nešiojamųjų kompiuterių tiekimas NSPA PAPA 2024	PO
2024	Infes UAB	45 872 915	Statybos paslaugos	PO
2024	Arveka LLC	517 900	„Safariland“ dėklai	OA
2025	Sweco Lietuva UAB	311 956	A&E paslaugų teikimas Pabradėje	PO
2025	Omniteksas UAB	30 999 636	Vilnoniai apatiniai drabužiai šaltam orui	OA
2025	Sweco Lietuva UAB	185 100	A&E paslaugos – trečiosios šalies (nepriklausomas) ekspertinis vertinimas	PO

Pastaba: Į sąrašą įtraukti virš 80 000 EUR vertės pirkimai, vykę 2015-2025 m., išskiriant Lietuvos įmones³². Lietuvos gynybos įmonės **paryškintos tamsiu šriftu**.

³⁰ Santrumpos: A&E – architektūros ir inžinerijos paslaugos; QA – kokybės užtikrinimas; PKM / IFV – pėstininkų kovos mašina; FTL – pilnos apkrovos pervežimas; EFP – padidintas priešakinis buvimas

³¹ PO – pirkimų užsakymai (angl. *Purchase Orders*), OA – rėminės sutartys (angl. *Outline Agreements*)

³² Šaltinis: NSPA Contract Awards: <https://www.nspa.nato.int/business/procurement/bid-awards> Duomenys gauti 2025 m. spalio 29 d.

Priedas Nr. 3: Patikimumo deklaracijos suteikimo pagrindai

Patikimumo deklaracija išduodama juridiniam asmeniui³³, jeigu:

- 1) juridinis asmuo įregistruotas juridinių asmenų registre Lietuvos Respublikoje;
- 2) juridinis asmuo ir juridinio asmens dalyvis, turintis ne mažiau kaip 1/3 balsų dalyvių susirinkime, juridinio asmens vadovas, juridinio asmens valdymo organo narys, vyriausiasis buhalteris arba apskaitą tvarkančio struktūrinio padalinio vadovas ar kitas juridinio asmens apskaitą tvarkantis asmuo (toliau – su juridiniu asmeniu susiję asmenys) atitinka šiuos kriterijus:
  - a) nėra teisti arba teistumas už nusikaltimus Lietuvos valstybės nepriklausomybei, teritorijos vientisumui ir konstitucinei santvarkai yra išnykęs ar panaikintas;
  - b) nėra duomenų, patvirtinančių, kad juridinis asmuo ir (ar) su juridiniu asmeniu susiję asmenys yra susiję su teroristinės veiklos finansavimu;
  - c) nėra duomenų, patvirtinančių, kad juridinis asmuo ir (ar) su juridiniu asmeniu susiję asmenys dėl Lietuvos Respublikai priešiško interesų yra bendradarbiavę ar bendradarbiauja arba palaiko ryšius su užsienio valstybės žvalgybos ir (ar) saugumo tarnyba arba su asmenimis, bendradarbiaujančiais ar palaikančiais ryšius su užsienio valstybės žvalgybos ir (ar) saugumo tarnyba;
  - d) nėra duomenų, patvirtinančių, kad juridinis asmuo ir (ar) su juridiniu asmeniu susiję asmenys atliko veiksmus, kurie prieštarauja tarptautinėms sankcijoms, įgyvendinamoms Lietuvos Respublikoje pagal Lietuvos Respublikos ekonominių ir kitų tarptautinių sankcijų įgyvendinimo įstatymą;
- 3) juridinis asmuo veikia ilgiau negu 6 mėnesius;
- 4) su juridiniu asmeniu susiję asmenys nuolat gyvena Europos Sąjungos ar NATO valstybėse narėse ar valstybėse, pasirašiusiose Europos ekonominės erdvės sutartį, arba valstybėse, su kuriomis Lietuvos Respublika yra sudariusi sutartis dėl įslaptintos informacijos abipusės apsaugos;
- 5) juridinis asmuo per paskutinius 3 metus nebuvo įsigaliojusių kompetentingų institucijų teisės aktu pripažintas pažeidusiu Lietuvos Respublikos strateginių prekių kontrolės įstatymą;
- 6) juridinis asmuo turi galiojančius leidimus, kurie yra reikalingi verstis ekonomine veikla, ir šių leidimų galiojimas nėra sustabdytas ar panaikintas (tuo atveju, kai juridinio asmens veikla yra licencijuojama);
- 7) nėra sąlygų, nurodytų Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų, atliekamų gynybos ir saugumo srityje, įstatymo 34 straipsnio 1 dalyje ir 2 dalies 1, 2, 3, 6 ir 7 punktuose³⁴;
- 8) nėra sąlygų, nurodytų Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo 46 straipsnio 4 dalies 4 ir 6 punktuose.

³³ Vadovaujantis Lietuvos Respublikos patikimumo deklaracijų juridiniams asmenims, norintiems dalyvauti Šiaurės Atlanto sutarties organizacijos konkursuose, išdavimo pagrindų įstatymu (2019 m. kovo 14 d. Nr. XIII-1995) patvirtintas Informacijos apie skelbiama Šiaurės Atlanto sutarties organizacijos konkursą pateikimo ir patikimumo deklaracijos išdavimo tvarkos aprašas (2020 m. birželio 3 d. Nr. 569)

³⁴ <https://www.e-tar.lt/portal/lt/legalAct/TAR.C54AFFAA7622/asr>

Priedas Nr. 4. Interviu programos dalyvių sąrašas

Interviu data	Respondento organizacija	Respondento pareigos
2025-11-03	Gynybos resursų agentūra prie KAM	Patarėjas, Karybos standartizacijos ir nacionalinio kodifikavimo biuras
2025-11-04	Viešųjų pirkimų tarnyba	Patarėjas, Prevencijos ir pirkimų skyrius
2025-11-04	UAB Brolis Semiconductors	Įmonės vadovas
2025-11-05	AB Giraitės ginkluotės gamykla	Pardavimų vadybininkas
2025-11-06	UAB OstaraLab	Generalinis direktorius
2025-11-07	VŠĮ Inovacijų agentūra	Koordinatorius, Proveržio departamentas
2025-11-24	UAB Omniteksas	Valdybos narys
2025-11-24	UAB Lemara	Generalinis direktorius
2025-11-27	UAB Agrodronas	Direktorius
2025-11-28	UAB Ekspla	Pardavimų vadovas
2025-11-28	UAB Sargasas	Pardavimų vadybininkas
2025-12-01	UAB Radviliškio mašinų gamykla	Pardavimų vadybininkas
2025-12-02	UAB Quantum Systems	Įmonės vadovas
2025-12-11	Lietuvos gynybos ir saugumo pramonės asociacija	Vyr. patarėjas

Priedas Nr. 5: Informacinio renginio programos pavyzdys³⁵

Tikslinė grupė	Lietuvos gynybos sektoriaus įmonės	
Temos	<ul style="list-style-type: none"> • NATO pirkimai: galimybės Lietuvos gynybos įmonėms • NSPA pirkimų procesas: pagrindiniai žingsniai • Registracija NSPA tiekėjų duomenų bazėje • NCAGE kodo suteikimo tvarka • Patikimumo deklaracijos suteikimo tvarka • NATO pirkimų sėkmės istorijos • NATO pirkimų dalyvių praktiniai patarimai • Lietuvos institucijų parama įmonėms 	
Darbotvarkė	9:00 – 9:05	Įžanga, renginio tikslai
	9:05 – 9:30	NATO pirkimų apžvalga: sistema, galimybės, pagrindiniai proceso žingsniai
	9:30 – 10:15	Tiekėjų registracija praktiškai
	10:15 – 10:45	Sėkmės istorija: Lietuvos įmonių patirtys dalyvaujant NSPA pirkimuose
	10:45 – 11:00	Klausimų ir atsakymų sesija

³⁵ Pavyzdys: <https://eksportas.inovacijuagentura.lt/renginiai/kaip-tapti-jungtiniu-tautu-tiekeju-galimybes-lietuvos-verslui>

